

“Ülkemizdeki Farklı Muhasebe Kayıt Sistemlerinin Uyumlandırılmasının Sağlayacağı Faydalar Çalıştayı” Tebliği

www.tusiad.org

TEBLİĞ -3

İSTANBUL
Genel Merkez
tusiad@tusiad.orgANKARA
ankoffice@tusiad.orgAVRUPA BİRLİĞİ
BRÜKSEL
bxloffice@tusiad.orgWASHINGTON, D.C.
usoffice@tusiad.orgBERLİN
berlinoffice@tusiad.orgPARİS
parisoffice@tusiad.orgLONDRA
londonoffice@tusiad.orgÇİN AĞI
ŞANGAYSİLİKON VADİSİ AĞI
SAN FRANCISCOKÖRFEZ AĞI
DUBAİ

Sermaye Piyasasında Finansal Raporlama ve Kayıt Sistemi

Hüseyin Yurdakul
Sermaye Piyasası Kurumu
Başuzman

Yönetici Özeti

Tüm sermaye piyasaları gelişmiş ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de kamuyu aydınlatma sistemi benimsenmiştir. Bu sisteminin temelinde, potansiyel ve mevcut yatırımcılara, yatırım yapacakları sermaye piyasası araçları ve bunları ihraç eden ihraççılar hakkında ihtiyaca uygun, gerçeğe uygun ve güvenilir bilgi sunarak, satın alma, satma veya elde tutma gibi yatırım kararlarının yatırımcıların kendisinin vermesi yatmaktadır. Sunulan bilgiler finansal olabileceği gibi finansal olmayan bilgileri de kapsamaktadır. Sermaye piyasalarının etkin bir şekilde işlemesi, ülke kaynaklarının etkin dağıtılarak ekonomik kalkınmaya katkı sağlaması ve yatırımcıların haklarının korunması bakımından sermaye piyasalarında ihtiyaca uygun, gerçeğe uygun ve güvenilir bilgiye dayalı isabetli kararların verilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, izahname, pay alım tekliflerinde hazırlanan bilgi formu, özel durum açıklaması, birleşme ve bölünme işlemlerine ilişkin duyuru metinleri gibi kamuyu aydınlatma belgeleri ve periyodik finansal raporlar ile yatırımcılara, yatırım kararlarında yardımcı olacak, faydalı olacak bilgiler sunulmaktadır. Ampirik akademik araştırmaların gösterdiği üzere, yatırımcıların yatırım kararlarında finansal bilgiler önemli rol oynamaktadır. Nitekim, finans teorisinde piyasa etkinliğine ilişkin teorilerin temelini yatırımcılara açıklanan bilgiler oluşturmaktadır. Bu nedenle, periyodik olarak sunulan finansal tablolar ve bunların dayanağını oluşturan kayıt sistemi büyük önem taşımaktadır.

Kamunun aydınlatılmasında finansal tabloların önemi gerek Mülga 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu gerekse yürürlükteki 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu (SPKn), Sermaye Piyasası Kurulu'na (SPK) finansal raporlama ve bağımsız denetim alanında hem ihraççılar hem de sermaye piyasası kurumları için düzenleme, gözetim ve denetim yapma yetkileri vermiştir. Bu yetkiler çerçevesinde, SPK tarafından finansal raporlama ve bağımsız denetim alanında muhtelif kereler düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemelere uyum kapsamında, SPK tarafından ihraççılar ve sermaye piyasası kurumlarının finansal tabloların gözetim ve denetimleri gerçekleştirilmektedir. SPK'nın anılan faaliyetlerinin etkinliği, sunulan finansal tabloların gerçeğe uygunluğu, güvenilirliği ve zamanında sunumuyla mümkün olmuştur.

SPK tarafından ilk finansal tablolara ilişkin düzenleme 13.02.1983 tarihli Seri:VIII, No:2 sayılı Standart Mali Tablo ve Raporlara İlişkin Esaslar Tebliğ ile olmuştur. Daha sonra yayınlanan muhtelif finansal raporlamaya ilişkin düzenlemeleri müteakip, 15.11.2003 tarihli Seri:XI, No:25 sayılı Sermaye Piyasasında Muhasebe Standartları Hakkında Tebliğ ile Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu tarafından yayınlanan Uluslararası Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları (UMS/UFRS), 2003 yılından itibaren isteğe bağlı; 2005 yılından itibaren Avrupa Birliği'ne (AB) paralel olarak borsa şirketleri, aracı kurumlar ve portföy yönetim şirketleri için zorunlu hale getirilmiştir. Son olarak 13.06.2013 tarihli II-14.1 sayılı Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği ile tüm ihraççı ve sermaye piyasası kurumları; 30.12.2013 tarihli II-14.2 sayılı Yatırım Fonlarının Finansal Raporlama Esaslarına İlişkin Tebliğ ile tüm fonlar için Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından yayınlanan UMS/UFRS'nin Türkçe çevirileri Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartlarına (TMS/TFRS) uyum zorunlu hale getirilmiştir. Böylece, ortak sayısı nedeniyle halka açık olup, bağımsız denetime tabi olmayan ortaklıklar hariç, tüm ihraççı ve sermaye piyasası kurumları finansal tablolarını TMS/TFRS'ye göre hazırlamaktadır. Uluslararası standartlara uyum, günümüz serbest sermaye hareketlerinin bir gereğidir. Yerli ve yabancı yatırımcılar, finansal raporlama alanında ortak bir dil aramakta olup, ülkemizde TMS/TFRS ile bu dilin benimsenmesi sayesinde borsaya yabancı yatırımcı gelmesi, doğrudan sermaye yatırımları ve yurt dışı risk primi düşük borçlanma kolaylaşmıştır.

Benzer şekilde, SPK 01.02.1984 tarihli Seri:VIII, No:7 sayılı Standart Genel Hesap Planı ve Planın Kullanım Esasları Tebliği ve daha sonra 29.01.1989 tarihli Seri:XI, No:2 sayılı Standart Genel Hesap Planı ve Planın Kullanım Esasları Hakkında Tebliğ ile halka açık ortaklıklar ve aracı kurumlar tarafından kullanılacak hesap planına ilişkin esasları belirlemiştir. Bu hesap planları, MSUGT için temel oluşturacak hesap planlarını içermiştir. SPK halen yürürlükte olan 28.02.1992 tarihli Seri:XI, No:7 sayılı Aracı Kurum Hesap Planı ve Planın Kullanım Esasları Hakkında Tebliğ ile aracı kurumlar; önceleri 28.02.1990 tarihli Seri:XI, No:6 sayılı Menkul Kıymet Yatırım Fonları Mali Tabloları ve Raporlamalarına İlişkin İlke ve Kurallar Hakkında Tebliğ ve daha sonra II-14.2 Tebliğ ile yatırım fonlarına ilişkin hesap planlarını belirlemiştir. Ayrıca, SPK tarafından finansal tablo formatları da belirlenmiştir.

Tüm bu belirlemelere karşın, ihraççılar ve sermaye piyasası kurumları finansal tablolarını sermaye piyasası mevzuatı kapsamında TMS/TFRS uyarınca hazırlamak zorunda olmakla birlikte gerek mülga 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun gerekse yürürlükteki 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (TTK) hükümleri uyarınca ticari defterlerini (muhasabe kayıt sistemini) vergi mevzuatına göre tutmaktadırlar. 2000’li yılların başlarına kadar, vergi mevzuatı ile SPK’nın finansal raporlamaya ilişkin düzenlemelerinin büyük ölçüde uyumlu olması nedeniyle, finansal raporların muhasabe kayıtlarına dayanılarak oluşturulması sıkıntı yaratmazken, 2003 yılından itibaren UMS/UFRS ile uyumlu finansal raporlama düzenlemelerine geçişle birlikte, vergi mevzuatı kapsamında tutulan yasal kayıtlar ile UMS/UFRS ile uyumlu finansal tablolar arasında önemli farklar oluşmaya başlamıştır. Yasal kayıtlardan finansal tablolara geçişte oluşan sınıflandırma, değerlendirme ve düzeltme farklarının kaydedilmesi, muhasabe sistemi ile finansal tablolar arasındaki ilişkiyi kurması ve sonraki yıl finansal tabloların sağlıklı bir şekilde hazırlanması için şirketlere önce “*Enflasyona Göre Düzeltme Defteri*”, daha sonra ise “*Sermaye Piyasası Muhasebe Defteri*” tutma mecburiyeti getirilmiştir.

Bu kapsamda, çoğu şirket yasal kayıtlarından yola çıkarak TMS/TFRS ile uyumlu finansal tablolarını hazırlamaktadır. Bazı kurumsal yapıya sahip şirketler ise muhasebe kayıtlarını hem vergi mevzuatına göre hem de TMS/TFRS'ye göre tutmakta ve TMS/TFRS'ye göre tuttukları kayıtları esas alarak finansal tablolarını hazırlamaktadırlar. Söz konusu durum, her halükarda şirketler açısından ikili kayıt sistemine uygun muhasebe sistemi altyapısı yatırımlarının yapılması ve bu sistemin yürütülmesi için önemli maliyetleri de beraberinde getirmiştir. Özellikle vergi mevzuatı uyarınca kayıt yapılması nedeni ile TMS/TFRS'ye uygun finansal tablo hazırlamak için gerekli düzeltmelerin yapılması şirketler için önemli maliyetler yaratmıştır. Kayıt sisteminden TMS/TFRS finansal tablolara geçiş önemli sınıflandırma, değerlendirme ve düzeltmeler içermesi nedeniyle önemli ölçüde emek ve zaman gerektirmektedir. Aynı zamanda, geçiş sırasındaki sınıflandırma, değerlendirme ve düzeltme işlemlerinin hataya açık olması ve resmi kayıt sisteminden ayrı izleniyor olması kamuya açıklanan finansal tabloların güvenilirlik düzeyini azaltmaktadır.

Her ne kadar, finansal tabloların güvenilirliğinin artırılması kapsamında bağımsız denetim yaptırılrsa da, TMS/TFRS finansal tablolarının vergi mevzuatına göre tutulan muhasebe kayıt sisteminden farklı esasları içermesi nedeniyle bağımsız denetim önemli emek ve zamanı gerektirmektedir. Kurumsal yapısı zayıf işletmeler açısından, söz konusu farklılaşma şirketlerin TMS/TFRS finansal tablolarını bağımsız denetçiler tarafından hazırlanması talebini beraberinde getirmektedir ki bu durum hem etik ilkeler hem de mevzuat açısından bağımsızlığa karşı önemli bir aykırılık teşkil etmektedir. Dahası, bağımsız denetçinin asıl faaliyetlerine ayracağı zaman üzerinde baskı yaratmaktadır. Ayrıca, bu baskılar ile kayıt sisteminin vergi mevzuatına göre tutuluyor olması, TMS/TFRS finansal tablolarda hata ve yanlış raporlama riskini artırmaktadır. Bu durum, finansal raporların güvenilirlik düzeylerini olumsuz yönde etkilemektedir. Ayrıca, bağımsız denetçilerin kontrol yüklerinin artması nedeniyle şirketlerin bağımsız denetim maliyetlerinin artmasının bir sonucu olarak uyum maliyetleri de artmaktadır.

SPK tarafından halka açık şirketlerin sermaye artırımları, kar dağıtımı, birleşmesi, bölünmesi, şirket değerlemesi gibi finansman, yatırım, yeniden yapılandırma işlemlerinde Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği (MSUGT) finansal tabloları ile TMS/TFRS finansal tablolarındaki tutarlar arasında farklılık bulunması hangi finansal verilerin bu işlemlerde kullanılacağına ilişkin tereddütlere ve farkların nasıl dikkate alınacağına özel ek

düzenleme ihtiyacına yol açmaktadır. Örneğin, halka açık şirketlerin birleşme/bölünme işlemlerinde, bu farklılaşma nedeniyle detaylı hesaplama ve denkleştirme çalışmaları yapılması gerekmektedir. Benzer şekilde, vergi mevzuatına dayalı bir muhasebe ve raporlama sistemini benimsemiş şirketlerin halka açılma süreci TMS/TFRS finansal tablo hazırlama yükümlülüğü, nedeniyle hazırlık süresini ve ortaya çıkan maliyetleri artırmakta, şirketlerin halka açılarak özkaynakla finansman sağlama imkânlarını kısıtlamaktadır. Ayrıca, muhasebe sistemi ile TMS/TFRS finansal tablolarındaki farklılaşma SPK gözetim ve denetim faaliyetlerinde de önemli ek zaman ve emek harcanmasına yol açarak, etkinliği azaltmaktadır.

Diğer taraftan, vergi mevzuatının ticari finansal tabloların düzenlemesine ilişkin esasları, uluslararası finansal raporlama ilkeleri ve TTK ile düzenlenen şirketlere fon sağlayanlara ihtiyaca ve gerçeğe uygun finansal tablo sunumu ilkesi ile pek çok konuda çelişmektedir. Her ne kadar MSUGT ile ticari muhasebe esasları kapsamında gerçeğe uygun finansal tablo hazırlanması amaçlanmışsa da, ulusal ve uluslararası gelişmeler kapsamında güncellenmemesi nedeniyle, özellikle TMS/TFRS’de yer alan yatırım amaçlı gayrimenkuller, canlı varlıklar gibi muhasebe sisteminde ayrı takibi gereken pek çok unsura MSUGT cevaz vermemektedir. MSUGT finansal tablolara ilişkin esasları işletmelerin değişen ihtiyaçları çerçevesinde güncellenmemektedir. Hâlbuki günümüzün hızlı değişen koşulları yeni finansal araçlar ve varlık türleri ortaya çıkarmakta, teknolojik gelişmeler maddi olmayan varlıkların önemini artırmakta, çevre duyarlılığındaki artış sürdürülebilirlik gibi konulara verilen ehemmiyeti her geçen gün artırmaktadır. Bu durum, ya ticari finansal tablolara ilişkin vergi mevzuatının bu gelişmeler ışığında zamanında güncellenmesini ya da ticari finansal tablolara ilişkin muhasebe kayıtlarının paydaşların da görüşü alınarak gelişmeler ışığında güncellenen TMS/TFRS kapsamında tutulmasını gerektirmektedir. TMS/TFRS kapsamında muhasebe kayıtları tutulduğunda, herhangi bir vergi kaybı da oluşmayacak, bu kez gerekli düzeltmeler yapılarak ticari kardan mali kara ulaşılarak vergi matrahı bu kayıtlar üzerinden tespit edilecektir. Böylece hem finansal tablo kullanıcısı tüm diğer tarafların (yatırımcılar, çalışanlar, kredi verenler vb.) bilgi ihtiyacı dikkate alınarak kayıtlar hazırlanarak finansal raporlama yapılacak hem de mali otoritenin ihtiyaçlarına uygun düzeltmeler yapılacaktır. Nitekim ABD, AB gibi pek çok ülkede, vergi matrahı ticari finansal tablolar üzerinde yapılan düzeltmeler ile hesaplanmaktadır. Küçük işletmeler için ayrı ve daha az detaylı bir finansal raporlama düzenlemesine ihtiyaç olduğu değerlendirilmekle birlikte, temel değerlendirme

esaslarının TMS/TFRS ile uyumlu olmasının sağlanması gerekli görülmektedir. Aksi takdirde zaman içerisinde büyüüp halka açılan şirketlerin geçmiş uygulamalarının izlenmesi ve karşılaştırılabilirliği sorunu ortaya çıkabilecektir.

Kaynakların etkin kullanımı için ortaya çıkan değişimleri dikkate alarak işletmelerin elde ettiği kaynakların kullanımını gerçeğe en uygun şekilde yansıtan standartlara ihtiyaç vardır. Dolayısı ile uluslararası tüm gelişim ve dönüşümleri dikkate alan UMS/UFRS'nin kullanımı günümüz finansal sistemi için bir zorunluluktur. Elbette ki ülkeler kendi egemenlikleri çerçevesinde mali politikalar oluşturup kamu finansmanının yönünü belirleyecektir. Ancak bunu yapmak için tüm kayıt sistemini vergi düzenlemeleri çerçevesinde oluşturmak gerekmemektedir.

Sermaye piyasaları yatırımcıları için bilgiye hızlı ulaşım ve bunun analiz edilebilir olması büyük önem taşımaktadır. Bunun için KGK ile işbirliği içinde IFRS Taksonomisinin kullanımına 2016 yılından itibaren geçilmiştir. Bu ortak dil kullanımını yeni bir boyuta taşımıştır. Tüm dünya ile karşılaştırılabilir ve gerçeğe uygun performansı hızlıca fon sahiplerine sunabilmek rekabet avantajı sağlayacaktır. Ancak karmaşık kayıt sistemleri, çifte kayıt sistemleri gibi uygulamalar, hızlı finansal veri teminini de engellemekte, Türk şirketleri için rekabet dezavantajı doğurmaktadır. İki ayrı kayıt sistemi ve raporlama yatırımcıların bilgiye erişim maliyetini de artırmaktadır. Dahası, beyan süreleri ile finansal raporların kamuya açıklanmasına ilişkin süreler uyumlu olmadığında, iki tabloda açıklanmakta, yatırımcı hangi tabloyu yatırım kararlarında kullanacağını belirleme zorluğu ile karşı karşıya kalmaktadır.

Şirketlerin gerçeğe uygun raporlamayı hedef alan TMS/TFRS yerine MSUGT'i baz alması, işletmenin etkinliği ve veriminin izlenmesi için hazırlanan yönetim raporlamalarının dizaynını ve bu alana yeterli kaynak ayrılmasını da güçleştirmektedir. Yönetim karar alma süreci için harcanan zaman iki ayrı sistem için değerlendirme, varsayım oluşturma ve yargılama gerektirdiğinden ek maliyetler yaratmaktadır. Benzer şekilde kamu politikaların oluşturulması için de çeşitli kamu kurumları veri toplamakta olup, birden fazla raporlama sistemi, toplanan verilerin hızlı iletimi ve güvenilirliğinde ve ekonomik politikaların tek bir perspektif kullanılarak oluşturulmuş veri seti üzerinden tutarlı bir şekilde oluşturulmasında sorunlar yaratmaktadır.

MUSGT’da işletme büyüklüğü veya bulunulan endüstri dikkate alınmaksızın genel bir düzenleme yaklaşımı benimsenmiştir. Halbuki farklı endüstrilerin varlıkları, kullandıkları araçlar ve finansal yapılanmaları da farklıdır. Bu durum zaten bankacılık (mevduat ve katılım bankaları), finansal kiralama şirketleri, faktöring şirketleri, finansman şirketleri, aracı kurumlar, fonlar gibi işletmelerin farklı hesap planları belirlemelerine yol açmıştır. İhtiyaçları karşılamayan sistem finansal raporlama sistemindeki karmaşıklığı da artırmıştır.

Son olarak, vergi mevzuatının finansal raporlamaya ilişkin esaslarının, TMS/TFRS’ye uyumlu hale getirilmesine yönelik akademik çevreler ve KGK tarafından muhtelif çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Akademik çevrelerce Vergi Usul Kanunu’nun (VUK) değerlendirilmesi, esaslarının ve Tek Düzen Hesap Planı’nın (TDHP) TMS/TFRS ile uyumlaştırılmasına ilişkin çalışmalar yapılmıştır. Vergi Konseyi tarafından VUK’un değerlendirilmesi esaslarının TMS/TFRS ile uyumlu hale getirilmesi çalışmaları yapılmıştır. Benzer şekilde, KGK bünyesinde SPK temsilcisinin de katılımı ile TDHP’nin TMS/TFRS ile uyumlu hale getirilmesi için çalışmalar yapılarak sonuçlandırılmıştır. SPK olarak biz yöndeki çalışmaları desteklemekteyiz.

Giriş

www.tusiad.org

İSTANBUL
Genel Merkez
tusiad@tusiad.org

ANKARA
ankoffice@tusiad.org

AVRUPA BİRLİĞİ
BRÜKSEL
bxloffice@tusiad.org

WASHINGTON, D.C.
usoffice@tusiad.org

BERLİN
berlinoffice@tusiad.org

PARİS
parisoffice@tusiad.org

LONDRA
londonoffice@tusiad.org

ÇİN AĞI
ŞANGAY

SİLİKON VADİSİ AĞI
SAN FRANCISCO

KÖRFEZ AĞI
DUBAİ

Tüm sermaye piyasaları gelişmiş ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de kamuyu aydınlatma sistemi benimsenmiştir. Bu sisteminin temelinde, potansiyel ve mevcut yatırımcılara, yatırım yapacakları sermaye piyasası araçları ve bunları ihraç eden ihraççılar hakkında ihtiyaca uygun, gerçeğe uygun ve güvenilir bilgi sunarak, yatırım kararlarının (satın alma, satma veya elde tutma gibi) yatırımcıların kendisinin vermesi yatmaktadır. Sunulan bilgiler finansal olabileceği gibi finansal olmayan bilgileri de kapsamaktadır. Sermaye piyasalarının etkin bir şekilde işlemesi, ülke kaynaklarının etkin dağıtılarak ekonomik kalkınmaya katkı sağlanması ve yatırımcıların haklarının korunması bakımından sermaye piyasalarında ihtiyaca uygun, gerçeğe uygun ve güvenilir bilgiye dayalı isabetli kararların verilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, izahname, pay alım tekliflerinde hazırlanan bilgi formu, özel durum açıklaması, birleşme ve bölünme işlemlerine ilişkin duyuru metinleri gibi kamuyu aydınlatma belgeleri ve periyodik finansal raporlar ile yatırımcılara, yatırım kararlarında yardımcı olacak, faydalı olacak bilgiler sunulmaktadır. Ampirik akademik araştırmaların gösterdiği üzere, yatırımcıların yatırım kararlarında finansal bilgiler önemli rol oynamaktadır. Nitekim finans teorisinde piyasa etkinliğine ilişkin teorilerin temelini yatırımcılara açıklanan bilgiler oluşturmaktadır. Bu nedenle, periyodik olarak sunulan finansal tablolar ve bunların dayanağını oluşturan kayıt sistemi büyük önem taşımaktadır.

Kamunun aydınlatılmasında finansal tabloların önemi gerek mülga SPKn gerekse yürürlükteki SPKn, SPK'ya finansal raporlama ve bağımsız denetim alanında hem ihraççılar hem de sermaye piyasası kurumları için düzenleme, gözetim ve denetim yapma yetkisi vermektedir. Bu yetkiler çerçevesinde, SPK tarafından finansal raporlama ve bağımsız denetim alanında muhtelif kereler düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemelere uyum kapsamında, SPK tarafından ihraççılar ve sermaye piyasası kurumlarının finansal tabloların gözetim ve denetimleri gerçekleştirilmektedir. SPK'nın anılan faaliyetlerinin etkinliği, sunulan finansal tabloların ihtiyaca uygunluğu, güvenilirliği ve zamanında sunumuyla mümkün olmuştur.

Bu tebliğde, sermaye piyasasında finansal raporlama ve hesap planlarına ilişkin düzenlemeler hakkında bilgi verildikten sonra, muhasebe kayıt sistemi üzerinde durulacak,

vergi mevzuatı kapsamındaki kayıt sisteminin oluşturduğu sıkıntılara değinilerek, muhasebe kayıt sisteminin TMS/TFRS ile uyumlu olmasına ilişkin görüşlerimiz vurgulanacaktır. Temel finansal bilgi kaynağının muhasebe sisteminde kayıtlı veriler üzerinden hazırlanan finansal tablolar olması nedeniyle, özellikle yatırımcılar olmak üzere sermaye piyasasının tüm paydaşlarına sunulacak finansal bilgilerin ihtiyaca uygunluğu, gerçeğe uygunluğu ve güvenilirliği açısından, kayıt sisteminin ihtiyacı karşılayan, etkin, hata ve hileden uzat olması gerekmektedir.

Sermaye Piyasasında Finansal Raporlama Düzenlemeleri

Kamuyu aydınlatma sisteminin, temel finansal kaynağı olan finansal tablolar yatırımcı kararlarında hayati önemi sahiptir. Bu nedenle, SPK tarafından uluslararası gelişmelere paralel olarak finansal raporlama alanında düzenlemeler yapılmıştır. SPK tarafından halka açık ortaklıklar ve aracı kurumlar için ilk finansal tablolara ilişkin düzenleme 13.02.1983 tarihli tarihli Seri:VIII, No:2 sayılı Standart Mali Tablo ve Raporlara İlişkin Esaslar Tebliği (Seri:VIII, No:2 Tebliği) ile olmuştur. Bu Tebliğ ile temel finansal tablolar olan bilanço ve gelir tablosunun unsurları, hem TDHP'na hem de sonraki SPK finansal raporlama düzenlemelerine esas olacak şekilde belirlenmiştir. Daha sonra, 1989 tarihli Seri:XI, No:1 sayılı Sermaye Piyasasında Mali Tablo ve Raporlara İlişkin İlke ve Kurallar Hakkında Tebliğ (Seri:XI, No:1 Tebliği) ile temel finansal tablolar (bilanço ve gelir tablosu) ve ek finansal tablolara (fon akım tablosu, nakit akım tablosu, satışların maliyeti tablosu ve kar dağıtım tablosu) ilişkin formatlar belirlenmiştir. Bu Tebliğ'de finansal tablo unsurlarının muhasebe kayıt sistemine alınması ve değerlemesine ilişkin hususlara da yer verilmiştir. Söz konusu format ve değerlendirme esasları daha sonra hazırlanan MSUGT ile uyumlu olması nedeniyle, 2003 yılındaki enflasyon ve UMS/UFRS düzenlemelerine kadar, şirketlerin yasal kayıtlarından kamuya açıkladıkları finansal tabloları hazırlamaları kolay olmuştur. Sermaye piyasasının ihtiyaçları çerçevesinde Seri:XI, No:3 sayılı Sermaye Piyasasında Ara Mali Tablolara İlişkin İlke ve Kurallar Hakkında Tebliğ ile halka açık ortaklıklar ve aracı kurumların ara dönem finansal tablolarına ilişkin esaslar belirlenmiştir. Yatırım fonlarının ülkemizde gelişmesine paralel, fonların yapılarının ve faaliyetlerinin farklı nitelik taşıması nedeniyle 28.02.1990 tarihli Seri:XI, No:6 sayılı Menkul Kıymet Yatırım Fonları Mali Tabloları ve Finansal Raporlamalarına İlişkin İlke ve Kurallar Hakkında Tebliğ (Seri:XI, No:6 Tebliği) ile yatırım fonlarının finansal raporlamalarına ilişkin esaslar belirlenmiştir.

Ülkemizde 28.03.1992 tarihli Seri:XI, No:10 sayılı Sermaye Piyasasında Konsolide Mali Tablolara İlişkin İlke ve Kurallar Hakkında Tebliğ ile konsolide finansal tablolara ilişkin esaslar ilk kez belirlenmesine karşın, anılan Tebliğ uygulanmamıştır.

2000’li yıllardan itibaren tüm dünyada olduğu gibi, ülkemizde de UMS/UFRS’ye geçişler kapsamında öncelikle, türev araçlar, konsolidasyon ve enflasyon düzeltmesine ilişkin ilgili UMS/UFRS standartları kapsamında 27.08.2001 tarihli Seri:XI, No:19 sayılı Vadeli İşlem ve Opsiyon Sözleşmelerinin Muhasebeleştirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ, sadece 2003 ve 2004 yıllarında sınırlı sayıda şirket tarafından uygulanan 13.11.2001 tarihli Seri:XI, No:21 sayılı Sermaye Piyasasında Konsolide Mali Tablolara ve İştiraklerin Muhasebeleştirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ ve yine sadece 2003 ve 2004 hesap döneminde uygulama alanı bulan 28.11.2001 tarihli Seri:XI, No:20 sayılı Yüksek Enflasyon Dönemlerinde Mali Tabloların Düzeltilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ (Seri:XI, No:20 Tebliği) ile düzenleme yapılmıştır. UMS/UFRS’nin yayımlandığı tarihteki çevirisini içeren 15.11.2003 tarihli Seri:XI, No:25 sayılı Sermaye Piyasasında Muhasebe Standartları Hakkında Tebliğ ile borsa şirketleri, aracı kurumlar ve portföy yönetim şirketler finansal tablolarını 2003 ve 2004 yılları için isteğe bağlı, AB’de olduğu gibi 2005 yılından itibaren ise zorunlu olarak UMS/UFRS’ye göre hazırlamaya başlamıştır. Bu Tebliğ’in önceleri geçici maddesi daha sonra ek maddesi ile orijinal UMS/UFRS’ler kapsamında finansal tabloların hazırlanmasına izin verilmiştir. Daha sonra, 09.04.2009 tarihli Seri:XI, No:29 sayılı Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği (Seri:XI, No:29 Tebliği) ile AB’nin kabul ettiği haliyle UMS/UFRS’ler zorunlu kılınmıştır. Bu Tebliğ ile AB’nin kabul ettiği UMS/UFRS’lere aykırı olmamak kaydıyla Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu tarafından yayınlanan TMS/TFRS’lere göre finansal tablo hazırlanmasına da izin verilmiştir. Son olarak, yeni SPKn müteakip 13.06.2013 tarihli II-14.1 sayılı Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği ile ortak sayısı nedeniyle halka açık olup, bağımsız denetime tabi olmayan ortaklıklar hariç halka açık ortaklıklar ve sermaye piyasası kurumları; 30.12.2013 tarihli II-14.2 sayılı Yatırım Fonlarının Finansal Raporlama Esaslarına İlişkin Tebliği (II-14.2 Tebliğ) ile de tüm fonlar için TMS/TFRS’ye göre finansal tablo hazırlanması zorunlu kılınmıştır. Uluslararası standartlara uyum, günümüz serbest sermaye hareketlerinin bir gereğidir. Yerli ve yabancı yatırımcılar, finansal raporlama alanında ortak bir dil aramakta olup, ülkemizde TMS/TFRS ile bu dilin

benimsenmesi sayesinde borsaya yabancı yatırımcı gelmesi, doğrudan sermaye yatırımları ve yurt dışı risk primi düşük borçlanma kolaylaşmıştır.

Yukarıda belirtildiği üzere, 1982 yılında faaliyetlerine başlayan SPK, 1983 yılından beri finansal tablolara ilişkin düzenlemeler yapmaktadır. Bu durum, finansal raporlamanın sermaye piyasası paydaşları açısından önemini açık bir şekilde göstermektedir.

Sermaye Piyasasında Hesap Planları ve Finansal Tablo Formatları

Sermaye piyasasında finansal raporlamanın önemine binaen, finansal tablolara ilişkin düzenlemelerde olduğu gibi, bu tabloların dayanağını oluşturacak muhasebe sisteminin esasını oluşturan hesap planlarına ilişkin düzenlemeler de yapılmıştır. Bu düzenlemeler genellikle, finansal raporlama düzenlemelerine paralel bir şekilde yapılmıştır. 1992 yılında MSUGT'ye kadar, SPK tarafından halka açık ortaklıklar, aracı kurumlar ve yatırım fonlarına ilişkin hesap planlarına ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

Bu kapsamda ilk düzenleme, 01.02.1984 tarihli Seri:VIII, No:7 sayılı Standart Genel Hesap Planı ve Planın Kullanım Esasları Tebliği ve daha sonra 29.01.1989 tarihli Seri:XI, No:2 Standart Genel Hesap Planı ve Planın Kullanım Esasları Hakkında Tebliğ ile halka açık ortaklıklar ve aracı kurumlar tarafından kullanılacak hesap planına ilişkin esasları belirlemiştir. Buradaki amaç, ortaklık ve aracı kurumların düzenlemek ve kamuya açıklamak zorunda oldukları finansal tabloların, oluşturulmasına yardımcı olmak, sağlıklı karşılaştırma ve tahliller yapılmasına elverişli, genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygun şekilde düzenlenmelerini sağlayarak sermaye piyasasına açıklık getirmek ve ortaklıkların finansal durumlarını ilgili kamu kuruluşları ile halk tarafından güvenilir bir şekilde izlenebilmesine olanak sağlamaktır. Bu Tebliğlerdeki hesap planları, hazırlanacak finansal tablolara ilişkin asgari hususları belirlemiş olup, MSUGT için temel oluşturacak unsurları içermiştir. 1992 yılından itibaren MSUGT yürürlüğe girmiştir. 1 Sıra No'lu MSUGT'nin IV Düzenlemenin Kapsamı kısmında;

“Yapılan düzenlemenin kapsamına bilanço esasına göre defter tutan gerçek ve tüzel kişiler girmektedir. Diğer bir anlatımla, söz konusu teşebbüs ve işletmeler bu Tebliğle belirlenen muhasebe usul ve esaslarına uymak zorundadırlar. Teşebbüs ve işletmelerin kamu idare ve müesseselerine ait olması hukuki yapılarının farklılığı, özel kanunlarının bulunması, vergi muafiyet ve istisnalarından yararlanmaları, bu mecburiyetleri yerine getirmelerine

engel teşkil etmemektedir. Bu teşebbüs ve işletmelerin ticari esaslara göre faaliyet göstermeleri, belirlenen muhasebe usul ve esaslarına uymaları için yeterlidir. Ancak bilanço esasına göre defter tutmakla beraber faaliyet konuları itibarıyla farklı muhasebe tekniğini kullanmak durumunda bulunan;

- Banka ve Sigorta Şirketleri,

- Özel Finans Kurumları

- Finansal Kiralama Şirketleri (faktoring vb alanlarda faaliyet gösterenler dahil),

- Menkul Kıymet Yatırım Fonları, Aracı Kurumlar ve Yatırım Ortaklıkları,

belirlenen "Muhasebenin Temel Kavramları"na "Muhasebe Politikalarının Açıklanması"na ve "Mali Tablolar İlkeleri"ne uymaları kaydıyla bu Tebliğin diğer mecburiyetlerini yerine getirmekle yükümlü değildir."

hükmü yer almaktadır. Bu hükümle uyumlu olarak, SPK tarafından halen yürürlükte olan 28.02.1992 tarihli Seri:XI, No:7 sayılı Aracı Kurum Hesap Planı ve Planın Kullanım Esasları Hakkında Tebliği (Seri:XI, No:7 Tebliği) ile aracı kurumlar için hesap planına ilişkin esaslar belirlenmiştir. Daha önce 28.02.1990 tarihli Seri:XI, No:6 sayılı Menkul Kıymet Yatırım Fonları Mali Tabloları ve Raporlamalarına İlişkin İlke ve Kurallar Hakkında Tebliğ ile menkul kıymet yatırım fonlarına ilişkin belirlenen hesap planı, 30.12.2013 tarihli II-14.2 Tebliğ güncellenmiştir.

Halen yürürlükte olan aracı kurumlara ilişkin Seri:XI, No:7 Tebliği'nin 3'üncü maddesinde aracı kurumların tutacakları hesaplarda vergi mevzuatına uymak zorunda oldukları ile vergi mevzuatının belirlenen uygulamalardan farklı uygulamalara yer vermesi durumlarında, aracı kurumların söz konusu mevzuat çerçevesinde gerekli düzeltmeleri yapmalarının kendi sorumluluklarında olduğu düzenlenmiştir. Benzer şekilde fonlara ilişkin halen yürürlükte olan II-14.2 Tebliği'nin 15'inci maddesinde, fonların, finansal tablolarının hazırlanmasına dayanak teşkil eden tüm işlemler, fon hesap planına uygun olarak, yapıldıkları gün itibarıyla muhasebeleştirileceği; işlemlere ilişkin olarak tutulan yasal defter ve belgelerin TTK ve VUK'ta belirtilen nitelikleri taşımasının zorunlu olduğu düzenlenmiştir.

Yatırımcıların temel finansal bilgi kaynağı olan finansal tabloların formatları UMS/UFRS'ye geçişe kadar ki süreçte Seri:VIII, No:2 Tebliği, Seri:XI, No:1 Tebliği ve Seri:XI, No:6 Tebliği'nde yer verilmiştir. UMS/UFRS'ye geçişle birlikte, her ne kadar UMS/UFRS finansal tablo formatı öngörmese de SPK'nın gözetim ve denetim faaliyetleri ile piyasadan gelen talepler kapsamında ilk olarak SPK'nın 10.12.2004 tarih ve 1604 sayılı Kararı

ile finansal tablo formatları belirlenerek 2014/51 sayılı SPK Bülteni'nde kamuya açıklanmıştır. Daha sonra, Seri:XI, No:29 Tebliği kapsamında AB tarafından kabul edilen UMS/UFRS'lere geçişle birlikte SPK'nın 17.04.2008 tarih ve 11/467 sayılı Kararı ile önceki finansal tablo formatları güncellenmiş ve 2008/16 sayılı SPK Bülteni'nde kamuya açıklanmıştır. Son olarak, TMS/TFRS'ye geçişle birlikte anılan formatlar SPK'nın 06.12.2013 tarih ve 40/1328 sayılı Kararı güncellenmiş ve 2013/43 sayılı SPK Bülteni'nde kamuya açıklanmıştır. Bu formatlar, SPK'nın 15.07.2016 tarih ve 22/208 sayılı Kararı ile 2016 TMS Taksonomilerinin esas alınması nedeniyle kapsamı genişlemiştir. Yatırım fonlarına ilişkin olarak da SPK'nın 06.12.2013 tarih ve 40/1328 sayılı Kararı ile formatlar belirlenmiş ve 2013/43 sayılı SPK Bülteni'nde kamuya açıklanmıştır.

Finansal raporlamanın temel çıktıları olan finansal tabloların, kamunun aydınlatılmasında temel finansal bilgi kaynakları olması nedeniyle piyasa ihtiyaçları kapsamında SPK tarafından gerek finansal tabloların dayanağı olan hesap planları gerekse finansal bilgilerin sunulduğu finansal tablo formatlarına ilişkin esaslar belirlenmiştir.

Sermaye Piyasasında Muhasebe Kayıt Sistemi

Önceki bölümlerde belirtildiği üzere, SPK tarafından finansal raporlama standartları, hesap planları ve finansal tablo formatlarına ilişkin esaslar belirlenmiştir. Önceki ve yürürlükteki SPKn'ler SPK'ya finansal raporlamaya ilişkin esasları belirleme yetkisi verirken, ticari defterlerin tutulmasına ilişkin esasların belirlenmesine yönelik özel bir yetki vermemiştir. Bu nedenle, halka açık ortaklıklar ve sermaye piyasası kurumları finansal tablolarını sermaye piyasası mevzuatı kapsamında TMS/TFRS uyarınca hazırlamak zorunda olmakla birlikte, gerek önceki gerekse yürürlükteki TTK hükümleri uyarınca ticari defterlerini (muhasebe kayıt sistemini) vergi mevzuatına göre tutmaktadırlar. 2000'li yılların başlarına kadar, vergi mevzuatı düzenlemeleri ile SPK'nın finansal raporlamaya ilişkin düzenlemelerinin büyük ölçüde uyumlu olması nedeniyle, finansal raporların muhasebe kayıtlarına dayanılarak oluşturulması sıkıntı yaratmazken, 2003 yılından itibaren UMS/UFRS ile uyumlu finansal raporlama düzenlemelerine geçişle birlikte, vergi mevzuatı kapsamında tutulan yasal kayıtlar ile UMS/UFRS ile uyumlu finansal tablolar arasında önemli farklar oluşmaya başlamıştır.

Gerek enflasyon düzeltilmesi nedeniyle gerekse UMS/UFRS uygulaması nedeniyle yasal kayıtlar ile hazırlanan finansal tablolar arasında önemli farklar ortaya çıkmıştır. Bu nedenle, yasal kayıtlardan finansal tablolara geçişte oluşan sınıflandırma, değerlendirme ve düzeltme farklarının kaydedilmesi, muhasebe sistemi ile finansal tablolar arasındaki ilişkiyi kurması ve sonraki yıl finansal tabloların sağlıklı bir şekilde hazırlanması için Seri:XI, No:20 Tebliği ile “Enflasyona Göre Düzeltme Defteri”; Seri:XI, No:25 Tebliği ile ise “Sermaye Piyasası Muhasebe Defteri” tutulması zorunlu kılınmış ve şirketler tarafından 2003 yılından itibaren tutulmaya başlamıştır. Seri:XI, No:25 Tebliği’nin devamı olan Seri:XI, No:29 Tebliği ile II-14.1 Tebliği de “Sermaye Piyasası Muhasebe Defteri” tutulmasını zorunlu kılmıştır. Bu defterlerin tutulacakları ortamlar ve şekline ilişkin esaslar belirlenmiştir.

Seri:XI, No:20 Tebliği’nin “Enflasyona göre düzeltme defteri” başlıklı 35’inci maddesinde;

“Mali tablo ve raporların bu Tebliğ uyarınca hazırlanmasına ilişkin hesaplamalar nedeniyle, işletmelerin diğer mevzuat uyarınca tutmakla mükellef oldukları kanuni defter ve belgelere yeni kayıtlar yapılamaz ve bu kayıtlar değiştirilemez.

Mali tabloların bu Tebliğ hükümleri uyarınca hazırlandığı dönemlerde işletmeler, muhasebe defter ve kayıtları ile düzeltme işlemine tabi tutulmuş mali tablolar arasındaki ilişkiyi kurmak ve bir sonraki yıl mali tablolarının sağlıklı bir şekilde hazırlanmasını sağlamak üzere “Enflasyona Göre Düzeltme Defteri” tutarlar. Bu defterde en az aşağıda belirtilen bilgilere yer verilir.

- a) İşletmenin ünvanı,*
- b) Düzeltme işlemlerinin hangi yıla ait olduğu,*
- c) Düzeltme işlemine tabi tutulacak kalemlerin tarihi değerleri,*
- d) Düzeltme işleminde kullanılacak endekslerin değeri ve düzeltme katsayıları,*
- e) Düzeltme işleminde kullanılan varsayımlar,*
- f) Düzeltme işleminde kullanılan değişkenlerin hesaplanmasına ilişkin veriler (stok devir hızı gibi),*
- g) Düzeltme katsayılarının tespit edilmesine yönelik olarak varlıkların yaşılandırılmalarına ilişkin veriler,*
- h) Stokların ve diğer varlıkların ayrıntılı dökümleri,*

- 1) Muhasebe belge ve kayıtlarındaki verilerden düzeltme işlemine tabi tutulmuş mali tablo verilerine ulaşmada kullanılan diğer bilgi ve belgeler,
- i) İştirak ve bağlı ortaklıkların mali tablo ve raporları.

Enflasyona göre düzeltme defteri, elektronik ortamda veya yazılı olarak tutulabilir. Yazılı olarak tutulan Enflasyona Göre Düzeltme Defteri sayfaları müteselsil sıra numarası taşıyacak şekilde düzenlenir, işletmeyi temsile yetkili kişiler tarafından imzalanır ve Türk Ticaret Kanununda ticari defterlerin saklanması için öngörülen süre kadar saklanır. Enflasyona göre düzeltme defterinin elektronik ortamda tutulması durumunda, işletmelerin yönetim kurulu; bilgilerin değiştirilmemesi ve belirtilen süre kadar saklanması konusunda gerekli önlemi almak zorundadırlar. Söz konusu defterin bu şekilde tutulması durumunda, tutulması gereken ancak elektronik ortamda yer almayan bilgi ve belgeler, yazılı defterde belirtilen şekilde işleme tabi tutulur.”

Seri:XI, No:25 Tebliği'nin “Sermaye piyasası muhasebe defteri” başlıklı 722'nci maddesinde;

“Mali tablo ve raporların bu Tebliğ uyarınca hazırlanmasına ilişkin hesaplamalar nedeniyle, işletmelerin diğer mevzuat uyarınca tutmakla mükellef oldukları kanuni defter ve belgelere yeni kayıtlar yapılamaz ve bu kayıtlar değiştirilemez.

Mali tabloların bu Tebliğ hükümleri uyarınca hazırlandığı dönemlerde işletmeler, muhasebe defter ve kayıtları ile bu Tebliğ uyarınca hazırlanmış mali tablolar arasındaki ilişkiyi kurmak ve bir sonraki yıl mali tablolarının sağlıklı bir şekilde hazırlanmasını sağlamak üzere “Sermaye Piyasası Muhasebe Defteri” tutarlar. Bu defterde en az aşağıda belirtilen bilgilere yer verilir.

- a) İşletmenin unvanı,
- b) İşlemlerin hangi yıla ait olduğu,
- c) İşleme tabi tutulacak kalemlerin kanuni defterlerdeki kayıtlı değerleri,
- d) Enflasyona göre düzeltme yapıldığı dönemlerde düzeltme işleminde kullanılacak endekslerin değeri, düzeltme katsayıları ile düzeltmeye tabi tutulacak tutarların kayıtlı değerleri,
- e) Enflasyona göre düzeltme yapıldığı durumlarda düzeltme işleminde kullanılan varsayımlar,

f) Enflasyona göre düzeltme yapıldığı durumlarda düzeltme işleminde kullanılan değişkenlerin hesaplanmasına ilişkin veriler (stok devir hızı gibi),

g) Muhasebe belge ve kayıtlarındaki verilerden, bu Tebliğ uyarınca hazırlanan mali tablo verilerine ulaşmada kullanılan diğer bilgi ve belgeler,

h) Konsolide mali tablo düzenlenmesi durumunda, iştirakleri, bağlı ortaklıkların ve müşterek yönetime tabi teşebbüslerin mali tablo ve varsa raporları.

Muhasebe kayıtlarından, bu Tebliğ uyarınca hazırlanan mali tablolardaki tutarlara ulaşılırken yapılan tüm açılış ve cari dönem düzeltme ve sınıflandırma kayıtlarının Sermaye Piyasası Muhasebe Defterine ayrı ayrı kaydedilmesi gerekmektedir.

Söz konusu defter, elektronik ortamda veya yazılı olarak tutulabilir. Yazılı olarak tutulan Sermaye Piyasası Muhasebe Defteri sayfaları müteselsil sıra numarası taşıyacak şekilde düzenlenir, işletmeyi temsile yetkili kişiler tarafından imzalanır ve Türk Ticaret Kanununda ticari defterlerin saklanması için öngörülen süre kadar saklanır. “Sermaye Piyasası Muhasebe Defteri”nin elektronik ortamda tutulması durumunda, işletmelerin yönetim kurulu; bilgilerin değiştirilmemesi ve belirtilen süre kadar saklanması konusunda gerekli önlemi almak zorundadırlar. Söz konusu defterin bu şekilde tutulması durumunda, tutulması gereken ancak elektronik ortamda yer almayan bilgi ve belgeler, yazılı defterde belirtilen şekilde işleme tabi tutulur.”

II-14.1 Tebliği’nin “Sermaye piyasası muhasebe defteri” başlıklı 19’uncu maddesinde;

“(1) Finansal tabloların bu Tebliğ uyarınca hazırlanmasına ilişkin hesaplamalar nedeniyle, işletmelerin diğer mevzuat uyarınca tutmakla mükellef oldukları kanuni defter ve belgelere yeni kayıtlar yapılamaz veya bu defter ve belgelerde yer alan kayıtlar değiştirilemez.

(2) Finansal tabloların bu Tebliğ hükümleri uyarınca hazırlandığı dönemlerde, işletmeler, muhasebe defter ve kayıtları ile bu Tebliğ uyarınca hazırlanmış finansal tablolar arasındaki ilişkiyi kurmak ve bir sonraki yıl finansal tablolarının sağlıklı bir şekilde hazırlanmasını sağlamak üzere Sermaye Piyasası Muhasebe Defteri tutarlar.

(3) Muhasebe kayıtlarından, bu Tebliğ uyarınca hazırlanan finansal tablolardaki tutarlara ulaşılırken yapılan tüm açılış ve cari dönem düzeltme ve sınıflandırma kayıtlarının Sermaye Piyasası Muhasebe Defteri’ne ayrı ayrı kaydedilmesi gerekmektedir.

(4) Söz konusu defter, elektronik ortamda veya yazılı olarak tutulabilir. Yazılı olarak tutulan Sermaye Piyasası Muhasebe Defteri sayfaları müteselsil sıra numarası taşıyacak

şekilde düzenlenir, işletmeyi temsile yetkili kişiler tarafından imzalanır ve TTK'da ticari defterlerin saklanması için öngörülen süre kadar saklanır. Sermaye Piyasası Muhasebe Defteri'nin elektronik ortamda tutulması durumunda, işletmenin yönetim kurulu, bilgilerin değiştirilmemesi ve belirtilen süre kadar saklanması konusunda gerekli önlemi almak zorundadır.”

hükümleri yer almaktadır. Bu hükümlerden görüleceği üzere yasal kayıtlardan TMS/TFRS geçişinde yapılan sınıflandırma, değerlendirme ve düzeltme kayıtları gerektirmektedir. Bu işlemlerin daha sağlıklı yürütülebilmesini teminen TTK ile öngörülen ticari defterlere ilave olarak SPK tarafından “Sermaye Piyasası Muhasebe Defteri” tutma zorunluluğu getirilmiştir.

Kayıt Sistemi ve TMS/TFRS Uyumsuzluğunun Yarattığı Maliyetler

TTK'nın 64'üncü maddesinin beşinci fıkrasındaki “*Bu Kanuna tabi gerçek ve tüzel kişiler, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanunun 175 inci ve mükerrer 257 nci maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorundadır. Bu Kanunun defter tutma, envanter, mali tabloların düzenlenmesi, aktifleştirme, karşılıklar, hesaplar, değerlendirme, saklama ve ibraz hükümleri 213 sayılı Kanun ile diğer vergi kanunlarının aynı hususları düzenleyen hükümlerinin uygulanmasına, vergi kanunlarına uygun olarak vergi matrahının tespit edilmesine ve buna yönelik mali tabloların hazırlanmasına engel teşkil etmez.*” hükmü kapsamında şirketler muhasebe kayıt sisteminin vergi mevzuatı kapsamında tutmaktadır. Bu hüküm, kayıt düzeni ile TTK'nın envanter, finansal tablolar, finansal tablo unsurlarına ilişkin ilkeler, değerlendirme ilkeleri gibi hususlardaki TMS/TFRS'yi baz alan TTK hükümleri arasındaki illiyet bağıını zayıflatmıştır. TMS/TFRS finansal tabloları ile VUK mali tablolarını ortaya çıkararak finansal tabloların tekliği ilkesini ortadan kaldırmaktadır.

Şirketlerin büyük çoğunluğu vergi mevzuatı kapsamında tutulan yasal kayıtlarından yola çıkarak TMS/TFRS ile uyumlu finansal tablolarını hazırlamaktadır. Bazı kurumsal yapıya sahip şirketler ise muhasebe kayıtlarını hem vergi mevzuatına göre hem de TMS/TFRS'ye göre ayrı ayrı oluşturmakta ve TMS/TFRS'ye göre tuttukları kayıtları esas alarak finansal tablolarını hazırlamaktadır. Söz konusu durum, her halükarda şirketler açısından ikili kayıt sistemine uygun muhasebe sistemi altyapısı yatırımlarının yapılması ve

bu sistemin yürütülmesi için önemli maliyetleri de beraberinde getirmiştir. Bu maliyetler, şirketler, bağımsız denetçiler, SPK faaliyetleri ve yatırımcılar açısından aşağıda ele alınmıştır.

İlk olarak, muhasebe kayıt sisteminin vergi mevzuatı uyarınca tutulması ve bu kayıtlar üzerinden TMS/TFRS finansal tablolarının hazırlanması, şirketlerin muhasebe kayıt sistemini bu duruma uygun hale getirecek yatırımları yapmaya zorlamaktadır. Bu durum, kayıt sisteminden TMS/TFRS finansal tablolara geçişin önemli sınıflandırma, değerlendirme ve düzeltme kayıtları içermesi nedeniyle önemli ölçüde emek ve zaman gerektirmektedir. Aynı zamanda, geçiş sırasındaki sınıflandırma, değerlendirme ve düzeltme işlemlerinin hataya açık olması nedeniyle, hazırlanıp kamuya açıklanarak yatırımcıların bilgisine sunulan finansal tabloların güvenilirlik düzeyini azaltabilmektedir. Hem vergi mevzuatına göre kayıtların tutulduğu hem de TMS/TFRS göre kayıtların tutulduğu ikili kayıt sistemi oluşturulması tercihi de, ikili kayıt sistemi oluşturulmasına yönelik yatırım yapılmasını gerektirmektedir. Söz konusu muhasebe sistemi yatırımları bilgi sistemleri altyapısına ve bu altyapı kapsamında veri giriş ve analizini yapacak personele ilişkin olup, şirketlerin büyüklük ve faaliyetlerinin karmaşıklığına göre maliyetler de artmaktadır. Bu uygulamanın seçilmesi durumu oluşturulan ikili kayıt sisteminin yönetimi, kontrolü ve sürdürülebilirliğinin sağlanması da ek insan gücü ve yatırım maliyetleri gerektirmektedir.

Şirketlerin gerçeğe uygun raporlamayı hedef alan TMS/TFRS yerine vergi mevzuatını baz alması, işletmenin etkinliği ve veriminin izlenmesi, hazırlanan yönetim raporlamalarının dizaynını ve bu alana yeterli kaynak ayrılmasını da güçleştirmektedir. Yönetim karar alma süreci için harcanan zaman iki ayrı sistem için değerlendirme, varsayım oluşturma ve yargılama gerektirdiğinden ek maliyetler yaratmaktadır.

Kamu politikaların oluşturulması için de çeşitli kamu kurumları veri toplamakta olup, birden fazla raporlama sistemi, toplanan verilerin hızlı iletimi ve güvenilirliğinde ve ekonomik politikaların tek bir perspektif kullanılarak oluşturulmuş veri seti üzerinden tutarlı bir şekilde oluşturulmasında sorunlar yaratmaktadır. Örnek olarak, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından reel sektöre yönelik istatistiklerinde TMS/TFRS'ye göre hazırlanmış finansal tablolar daha güncel, ihtiyaca uygun ve güvenilir bilgiler sunacaktır. Benzer şekilde, vergi idaresi tarafından şirketler hakkında MSUGT'un uygulanması ile toplanan verilerin gerçek durumu göstermemesi, vergi politikalarının oluşturulmasında, uygulanmasında ve sürdürülebilirliğinde sıkıntılara yol açabilmektedir. Halbuki vergi politikası oluşturma

sürecinde TMS/TFRS kapsamında sunulan gerçeğe uygun şirket bilgilerinin kullanılması, vergi politikalarının etkinleştirilmesi, tahsil kabiliyeti ve diğer kamusal politikalar ile uyumunun artması sağlanabilir.

Finansal tablolar güvenilirlik düzeyinin artırılması için bağımsız denetimden geçirilmektedir. Bağımsız denetimin temel amacı, şirket yönetimleri tarafından hazırlanan finansal tabloların, finansal raporlama çerçevesine uygun hazırlandığına ilişkin makul güvence sağlamaktır. Her ne kadar, finansal tabloların güvenilirliğinin artırılması kapsamında bağımsız denetim yaptırılrsa da, TMS/TFRS finansal tablolarının vergi mevzuatı kapsamında hazırlanmış muhasebe kayıt sisteminden farklı esasları içermesi nedeniyle bağımsız denetim önemli emek ve zamanı gerektirmektedir. Ayrıca, kurumsal yapısı zayıf işletmeler açısından, söz konusu farklılaşma işletmelerin TMS/TFRS finansal tablolarını bağımsız denetçilerden tarafından hazırlaması talebini beraberinde getirmektedir. Bu durum, bağımsız denetçinin bağımsızlığına ilişkin tehlike yaratmaktadır. Denetçi olabileceklere ilişkin TTK'nın 400'üncü maddesi uyarınca, denetlenecek şirketlerin defterlerinin tutulması veya finansal tabloların düzenlenmesinde denetim dışında faaliyette veya katkıda bulunan kişiler, bağımsız denetim faaliyetinde bulunamaz. Bu nedenle, oluşacak bu durum TTK'nın 400'üncü maddesine de aykırılık teşkil edecektir. Ayrıca, gerek KGK'nın Bağımsız Denetçiler İçin Etik İlkeler düzenlemesi gerekse SPK'nın Seri:X, No:22 Tebliği ile düzenlenmiş denetçinin bağımsızlığını ortadan kaldıracabilecek olması nedeniyle sunulamayacak hizmetler kapsamında da mevzuata aykırılık oluşturmaktadır. Benzer şekilde, bağımsız denetçinin asıl faaliyetlerine ayıracağı zaman üzerinde baskı yaratmaktadır. Ayrıca, bu baskılar ile kayıt sisteminin vergi mevzuatına göre tutuluyor olması, TMS/TFRS finansal tablolarda hata ve yanlış raporlama riskini artırmaktadır. Bu durum, finansal raporların güvenilirlik düzeylerini olumsuz yönde etkilemektedir. Ayrıca, bağımsız denetçilerin kontrol yüklerinin artması nedeniyle şirketler için bağımsız denetim maliyetlerinin artmasının bir sonucu olarak uyum maliyetleri artmaktadır.

SPK tarafından halka açık şirketlerin sermaye artırım, kar dağıtım, birleşmesi, bölünmesi, şirket değerlemesi gibi finansman, yatırım, yeniden yapılandırma işlemlerinde MSUGT finansal tabloları ile TMS/TFRS finansal tablolarındaki tutarlar arasında farklılık bulunması hangi finansal verilerin bu işlemlerde kullanılacağına ilişkin tereddütlere ve farkların nasıl dikkate alınacağına özel ek düzenleme ihtiyacına yol açmaktadır. Örneğin,

halka açık şirketlerin birleşme/bölünme işlemlerinde, bu farklılaşma nedeniyle detaylı hesaplama ve denkleştirme çalışmaları yapılması gerekmektedir.

İç kaynaklardan sermaye artırımında, 22.06.2013 tarihli VII-128.1 sayılı Pay Tebliği'nin 16'ncı maddesi uyarınca, halka açık ortaklıkların sermaye piyasası mevzuatı uyarınca hazırlanan finansal tablolarında yer alan iç kaynakların sermayeye eklenebilmesi için, bunların sermayeye eklenmesinde ilgili mevzuat açısından herhangi bir sakınca bulunmaması ve ilgili iç kaynak tutarlarının ortaklığın kanuni defter ve kayıtlarında da karşılığının bulunması gerekmektedir. İlgili iç kaynak tutarlarının ortaklığın kanuni defter ve kayıtlarında karşılığının bulunup bulunmadığının kontrolü, TMS/TFRS finansal tabloları ile kanuni defter ve kayıtlarda bulunan toplam iç kaynaklar dikkate alınarak yapılmaktadır. TMS/TFRS finansal tabloları ile kanuni defter ve kayıtlarda bulunan toplam iç kaynak tutarları arasında fark bulunması durumunda, bu tutarlardan düşük olanı sermaye artırımında esas alınmaktadır. Bu durum, TMS/TFRS finansal tablolarında daha yüksek tutarlarda iç kaynak kalemleri bulunması halinde aradaki farkın sermaye artırımına konu edilememesine neden olarak, işletmelerin sermayelerinin güçlendirmesine mani olmaktadır.

Ortaklıkların kar dağıtımına ilişkin 23.01.2014 tarihli II-19.1 sayılı Kar Payı Tebliği kapsamında hazırlanan Kar Payı Rehberinin 7'nci maddesi uyarınca, dağıtılması öngörülen kâr payı tutarının tamamı, ancak yasal kayıtlarda (vergi mevzuatına göre tutulan kayıtlarda) mevcut net dağıtılabılır kârdan veya diğer kaynaklardan karşılanabildiği süreçte dağıtılabilmektedir. Dağıtılabilecek kâr payı tutarında üst sınır, yasal kayıtlarda yer alan ilgili kâr dağıtım kaynaklarının dağıtılabılır tutarıdır. Kar dağıtım tablosu da hem TMS/TFRS karı hem de yasal kayıtlar karının üzerinden hesaplamaları içermesi nedeniyle daha karmaşık bir hal almaktadır. Dahası, TMS/TFRS finansal tablolarında daha yüksek tutarda dağıtılabılır kar bulunması halinde, yasal kayıtların üst sınır olması nedeniyle, şirketlerin ortaklarına daha az kar payı dağıtmasına yol açarak yatırımcılar açısından sermaye piyasalarının cazibesini azaltabilmektedir. Benzer durum, kar payının iç kaynaklardan sermaye artırımında kullanılmasında da ortaya çıkabilmektedir.

Sermaye piyasalarında, birleşme, bölünme gibi yeniden yapılandırma işlemlerinde TMS/TFRS'ye göre hazırlanan finansal tablolarda yer alan tutarlar esas alınmakla birlikte, bu işlemler sonucu yasal kayıtlarda yapılacak kayıt ve düzeltmelerde tereddütlü durumlar ile karşılaşılmaktadır. Şirketlerin bu tür işlemlerinde, yasal kayıt TMS/TFRS farklılaşması

www.tusiad.orgİSTANBUL
Genel Merkez
tusiad@tusiad.orgANKARA
ankoffice@tusiad.orgAVRUPA BİRLİĞİ
BRÜKSEL
bxoffice@tusiad.orgWASHINGTON, D.C.
usoffice@tusiad.orgBERLİN
berlinoffice@tusiad.orgPARİS
parisoffice@tusiad.orgLONDRA
londonoffice@tusiad.orgÇİN AĞI
ŞANGAYSİLİKON VADİSİ AĞI
SAN FRANCISCOKÖRFEZ AĞI
DUBAİ

nedeniyle, detaylı hesaplama ve denkleştirme çalışmaları yapılması gerekmektedir. Bu durum, şirketlere ilave operasyonel maliyetler getirmektedir.

Benzer şekilde, vergi mevzuatına dayalı bir muhasebe ve raporlama sistemini benimsemiş şirketlerin halka açılma süreci TMS/IFRS finansal tablo hazırlama yükümlülüğü ve bağımsız denetimden geçirme, nedeniyle hazırlık süresini ve ortaya çıkan maliyetleri artırmakta, şirketlerin halka açılarak özkaynakla finansman sağlama imkânlarını kısıtlamaktadır. Zira şirketlerin, halka açılmaları için son 3 yıla ilişkin TMS/IFRS finansal tablolarını hazırlamaları gerekmektedir. Halka açılmak isteyen şirketler açısından TMS/IFRS finansal tablo hazırlama yükümlülüğü, MSUGT dayalı bir muhasebe ve raporlama sistemini benimsemiş şirketler açısından ilave maliyetler getirmektedir.

Diğer taraftan, muhasebe sistemi ile TMS/IFRS finansal tablolarındaki farklılaşma SPK gözetim ve denetim faaliyetlerinde de önemli ek zaman ve emek harcanmasına yol açarak, etkinliği azaltmaktadır.

SPK tarafından ihraççılar ve sermaye piyasası kurumlarına yönelik gözetim ve denetim faaliyetleri TMS/IFRS finansal tabloları üzerinden gerçekleştirilmektedir. Söz konusu tabloların dayanağını oluşturan muhasebe sisteminin oluşturduğu veriler de zaman zaman bu faaliyetlerin odağını oluşturmaktadır. Anılan muhasebe sistemi ile TMS/IFRS finansal tablolarındaki farklılaşma, SPK faaliyetlerinde önemli zaman ve emek harcanmasına yol açarak, finansal verilerin takibinde yaşanan zorluklar nedeniyle etkinliğini azaltmaktadır.

SPK, finansal tabloların kamuya açıklanmasına ilişkin son süreleri, gelişmiş ülke uygulamalarına paralel olarak belirleyerek, yatırımcıların veriye hızlı ve zamanında erişimini sağlamayı hedeflemiştir. Yatırım kararlarının hızlı alınıyor olması, finansal verilerin de başka gelişmeler ile önemini yitirmeden açıklanmasını gerektirmektedir. Düzeltme işlemleri ve karmaşık kayıt sistemleri, finansal raporlama üretim ve kamuya paylaşma sürecinin hızını yavaşlatmaktadır.

Sermaye piyasaları yatırımcıları için bilgiye hızlı ulaşım ve bunun analiz edilebilir olması büyük önem taşımaktadır. Bunun için KGK ile işbirliği içinde IFRS Taksonomisinin kullanımına 2016 yılından itibaren geçilmiştir. Bu ortak dil kullanımını yeni bir boyuta taşımıştır. Tüm dünya ile karşılaştırılabilir ve gerçeğe uygun performansı hızlıca fon sahiplerine sunabilmek rekabet avantajı sağlayacaktır. Ancak karmaşık kayıt sistemleri, ikili

kayıt sistemleri gibi uygulamalar, hızlı finansal veri teminini de engellemekte, ülkemiz şirketleri için rekabet dezavantajı doğurmaktadır. İki ayrı kayıt sistemi ve raporlama yatırımcıların bilgiye erişim maliyetini de artırmaktadır.

Bunun yanında, SPK'nın özel durumlara ilişkin düzenlemeleri uyarınca, TMS/TFRS finansal tablolarının kamuya henüz açıklanmamış olması halinde beyanname ekindeki vergi dairelerine sunulan finansal tablolar kamuya açıklanmaktadır. Beyan süreleri ile finansal raporların kamuya açıklanmasına ilişkin süreler uyumlu olmadığında, farklı değerlendirme esaslarına göre hazırlanmış iki tabloya da erişen yatırımcı hangi tabloyu yatırım kararlarında kullanacağını belirleme zorunluluğu ile karşı karşıya kalmaktadır. Tutarsız veri akışı risk artışı ile yatırım kararlarında etkinliğin azalmasına neden olabilmektedir.

Sonuç

Uluslararası standartlara uyum, günümüz serbest sermaye hareketlerinin bir gereğidir. Yerli ve yabancı yatırımcılar, finansal raporlama alanında ortak bir dil aramakta olup, ülkemizde TMS/TFRS ile bu dilin benimsenmesi sayesinde yatırımcılara ihtiyaca uygun ve güvenilir bilgi sunulmasına, borsaya yabancı yatırımcı gelmesine, doğrudan sermaye yatırımlarının artmasına ve yurt dışı risk primi düşük borçlanmayı kolaylaştırmıştır. Vergi düzenlemeleri ise maliye politikalarının yürütülmesi, vergi adaleti vb. farklı hedeflere dönüktür. Dolayısı ile finansal tabloların en temel kullanıcıları olan işletmelere sermaye ve kredi şeklinde kaynak sağlayan yatırımcı ve kreditorlerin finansal raporlama amacı ile vergi düzenlemelerinin amacı uyumlu değildir.

Vergi mevzuatının ticari finansal tabloların düzenlemesine ilişkin esasları, uluslararası finansal raporlama ilkeleri ve TTK ile düzenlenen şirketlere fon sağlayanlara ihtiyaca ve gerçeğe uygun finansal tablo sunumu ilkesi ile pek çok konuda çelişmektedir. Özellikle TMS/TFRS'de yer alan yatırım amaçlı gayrimenkuller, canlı varlıklar gibi muhasebe sisteminde ayrı değerlemesi ve takibi gereken unsurlara MSUGT cevaz vermemektedir. MSUGT finansal tablolara ilişkin esasları işletmelerin değişen ihtiyaçları çerçevesinde güncellenmemektedir. Hâlbuki günümüzün hızlı değişen koşulları yeni finansal araçlar ve varlık türleri ortaya çıkarmakta, teknolojik gelişmeler maddi olmayan varlıkların önemini artırmakta, çevre duyarlılığındaki artış sürdürülebilirlik gibi konulara verilen ehemmiyeti her geçen gün artırmaktadır. Kaynakların etkin kullanımı için ortaya çıkan değişimleri dikkate

olarak işletmelerin elde ettiği kaynakların kullanımını gerçeğe en uygun şekilde yansıtan standartlara ihtiyaç vardır. Dolayısı ile uluslararası tüm gelişim ve dönüşümleri dikkate alan UMS/UFRS'nin kullanımı günümüz finansal sistemi için bir zorunluluktur. Elbette ki ülkeler kendi egemenlikleri çerçevesinde mali politikalar oluşturup kamu finansmanının yönünü belirleyecektir. Ancak bunu yapmak için tüm kayıt sistemini vergi düzenlemeleri çerçevesinde oluşturmak gerekmemektedir.

Kamu politikaların oluşturulması için de çeşitli kamu kurumları veri toplamakta olup, birden fazla raporlama sistemi, toplanan verilerin hızlı iletimi ve güvenilirliğinde ve ekonomik politikaların tek bir perspektif kullanılarak oluşturulmuş veri seti üzerinden tutarlı bir şekilde oluşturulmasında sorunlar yaratmaktadır. Dahası, beyan süreleri ile finansal raporların kamuya açıklanmasına ilişkin süreler uyumlu olmadığına, iki tabloda açıklanmakta, yatırımcı hangi tabloyu yatırım kararlarında kullanacağını belirleme zorluğu ile karşı karşıya kalmaktadır.

Bu durum, ya ticari finansal tablolara ilişkin vergi mevzuatının bu gelişmeler ışığında zamanında güncellenmesini ya da ticari finansal tablolara ilişkin muhasebe kayıtlarının paydaşların da görüşü alınarak gelişmeler ışığında güncellenen TMS/TFRS kapsamında tutulmasını gerektirmektedir. TMS/TFRS kapsamında muhasebe kayıtları tutulduğunda, herhangi bir vergi kaybı da oluşmayacak, bu kez gerekli düzeltmeler yapılarak vergi matrahı bu kayıtlar üzerinden tespit edilecektir. Böylece hem finansal tablo kullanıcısı tüm diğer tarafların (yatırımcılar, çalışanlar, kredi verenler vb.) bilgi ihtiyacı dikkate alınarak kayıtlar hazırlanarak finansal raporlama yapılacak hem de mali otoritenin ihtiyaçlarına uygun düzeltmeler yapılacaktır. Nitekim ABD, AB gibi pek çok ülkede, vergi matrahı ticari finansal tablolar üzerinde yapılan düzeltmeler ile hesaplanmaktadır. Küçük işletmeler için ayrı ve daha az detaylı bir finansal raporlama düzenlemesine ihtiyaç olduğu değerlendirilmekle birlikte, temel değerlendirme esaslarının TMS/TFRS ile uyumlu olmasının sağlanması gerekli görülmektedir. Aksi takdirde zaman içerisinde büyüyüp halka açılan şirketlerin geçmiş uygulamalarının izlenmesi ve karşılaştırılabilirliği sorunu ortaya çıkabilecektir.

MUSGT'da işletme büyüklüğü veya bulunulan endüstri dikkate alınmaksızın genel bir düzenleme yaklaşımı benimsenmiştir. Halbuki farklı endüstrilerin varlıkları, kullandıkları araçlar ve finansal yapıları da farklıdır. Bu durum zaten bankacılık (mevduat ve katılım bankaları), finansal kiralama şirketleri, faktöring şirketleri, finansman şirketleri, aracı

kurumlar, fonlar gibi işletmelerin farklı hesap planları belirlemelerine yol açmıştır. İhtiyaçları karşılamayan sistem finansal raporlama sistemindeki karmaşıklığı da artırmıştır.

Son olarak, vergi mevzuatının finansal raporlamaya ilişkin esaslarının, TMS/TFRS'ye uyumlu hale getirilmesine yönelik akademik çevreler, Vergi Konseyi ve KGK tarafından muhtelif çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Akademik çevrelerce VUK'un değerlendirme esaslarının ve TDHP'nin TMS/TFRS ile uyumlaştırılmasına ilişkin çalışmalar yapılmıştır. Vergi Konseyi de VUK'un değerlendirme esaslarının TMS/TFRS ile uyumlulaştırılmasına ilişkin SPK temsilcisinin de katılımı ile çalışmalar yapmıştır. Benzer şekilde, KGK bünyesinde SPK temsilcisinin de katılımı ile TDHP'nin TMS/TFRS ile uyumlu hale getirilmesi için çalışmalar yapılarak sonuçlandırılmıştır.

SPK olarak, kamunun aydınlatılması kapsamında yatırımcılara sunulan bilgilerin kalitesini artırması, şirketlerin kayıt sisteminin etkinliğinin artması nedeniyle finansal raporlamada verimlilik, hız ve etkinlik sağlaması gibi birçok faydası olacağından dolayı, muhasebe kayıt sisteminin TMS/TFRS kapsamında tutulmasına ilişkin çalışmaları desteklemekteyiz.

Vergi mevzuatının, muhasebe kayıt sistemine yönelik vergi güvenliğini öne çıkaran düzenlemelerinin yanında, kamuyu aydınlatma sistemi kapsamında paydaşlara sunulacak bilginin ihtiyaca uygunluğu ve güvenilirliğinin ön plana çıkarılarak, ticari karın tespitinde TMS/TFRS uygulamasına imkan verecek yeni sistemin kurulmasının faydalı olacağı, ülkemiz ticaret hayatına kaçınılmaz katkılar sunacağını düşünmekteyiz.

www.tusiad.org

İSTANBUL
Genel Merkez
tusiad@tusiad.org

ANKARA
ankoffice@tusiad.org

AVRUPA BİRLİĞİ
BRÜKSEL
bxloffice@tusiad.org

WASHINGTON, D.C.
usoffice@tusiad.org

BERLİN
berlinoffice@tusiad.org

PARİS
parisoffice@tusiad.org

LONDRA
londonoffice@tusiad.org

ÇİN AĞI
ŞANGAY

SİLİKON VADİSİ AĞI
SAN FRANCISCO

KÖRFEZ AĞI
DUBAİ

Kaynaklar

6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu

Sermaye Piyasası Kurulu'nun Finansal Raporlama, Bağımsız Denetim ve Hesap Planlarına ilişkin Tebliğleri.

Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğleri

www.tusiad.org

İSTANBUL
Genel Merkez
tusiad@tusiad.org

ANKARA
ankoffice@tusiad.org

AVRUPA BİRLİĞİ
BRÜKSEL
bxloffice@tusiad.org

WASHINGTON, D.C.
usoffice@tusiad.org

BERLİN
berlinoffice@tusiad.org

PARİS
parisoffice@tusiad.org

LONDRA
londonoffice@tusiad.org

ÇİN AĞI
ŞANGAY

SİLİKON VADİSİ AĞI
SAN FRANCISCO

KÖRFEZ AĞI
DUBAİ